

Frisse mind

“Fietsprogramma Trappers is bij Giant Lelystad onderdeel van een pakket gezondheidsmaatregelen. Dat loopt van gezonde voeding in de bedrijfskantine tot gratis health checks. Doel? Terugdringing van het ziekteverzuim. Zelf fiets ik ook. Als ik 's zomers andere medewerkers in de loeiwarmede bedrijfsbus zie zitten, dan denk ik ‘Ga toch fietsen!’ Want ik merk: het geeft je een frisse mind. Je komt met een ander gevoel op je werk en weer thuis.”

Fred Koppers, Senior Office Manager Giant

Giant - Gezonde medewerkers met fietsprogramma Trappers

Fred Koppers, Giant Lelystad

In het kort

Hoe dring je ziekteverzuim terug? Giant Lelystad introduceerde een pakket gezondheidsmaatregelen. Fietsprogramma Trappers, dat daarvan onderdeel is, stimuleert medewerkers meer te bewegen. Trappers registreert elektronisch hun daadwerkelijk gefietste woon-werkkilometers. Daarmee sparen zij voor een beloning naar keuze. Voor Giant was Trappers een makkelijk in te voeren maatregel, uitgevoerd door de onderneming Trappers, onderdeel van Nationale Fiets Projecten. Door het totale maatregelenpakket daalde het ziekteverzuim met zo'n 30 procent (1½ à 2 procentpunt).

Organisatie

Giant, fietsenfabrikant in Lelystad, is onderdeel van een multinational met een Taiwanees moederbedrijf en fabrieken in Taiwan en China. Het merk is vooral bekend door de T Mobile-ploeg die met Giants speciale TCR Advanced rijdt, één van de allerlichtste en stijfste frames ooit. Op grote schaal produceert Giant jaarlijks meer dan 5½ miljoen fietsen. Ook Lelystad heeft een productie-eenheid, zij het kleiner dan in Taiwan. In Lelystad rollen dagelijks zo'n 1000 kwaliteitsfietsen van de band. Giant Lelystad is het supportcentrum voor de Europese markt. Het levert modellen aan de Europese importeurs en dealers, verzorgt de gezamenlijke promotie en biedt verkoopondersteuning. Er werken 250 mensen, waarvan het grootste deel (dagelijks 125 man) in de productie. Het productiemanagementteam bestaat uit Nederlanders en Taiwanezen.

Locatie

Een industrieterrein buiten Lelystad (7½ km vanuit het centrum), dat met het openbaar vervoer niet bereikbaar is. Sinds de uitbreiding van Giant Lelystad in 1998, biedt het bedrijf werknemers een besloten busdienst. Die legt op werkdagen een vaste route van en naar de stad af, met vaste haltes. Op een doorsnee dag maken zo'n veertig medewerkers gebruik van deze bus. Andere werknemers komen met de auto (het merendeel) of met de fiets.

Vraagstuk

Een gezondheidsvraagstuk: terugdringing van een hoog en oplopend ziekteverzuim (boven de 6 procent). Het voltallige personeel maakte daarbij deel uit van de doelgroep.

Welke maatregel?

In 2003 werd een pakket van maatregelen genomen om het hoge ziekteverzuim actief terug te dringen:

- Stimuleren van beweging.
- Rookverbod binnen het bedrijf.
- Faciliteiten/programma's om van het roken af te komen voor werknemers én familieleden.
- Uitsluitend gezonde voeding in de bedrijfskantine.
- Gratis fruitverstrekking.
- Gratis health check en voedingsadvies.

Een van de maatregelen die Giant heeft genomen om medewerkers te stimuleren meer te bewegen, is de introductie van het fietsprogramma Trappers. Trappers beloont werknemers die op de fiets naar hun werk komen. De daadwerkelijk gereden kilometers worden elektronisch geregistreerd en omgezet in waardepunten. Daarmee spaart de werknemer voor een beloning naar eigen keuze. Trappers wordt verzorgd door de onderneming Trappers, onderdeel van Nationale Fiets Projecten (NFP) in Heerenveen. Behalve dat Trappers werknemers ertoe aanzet meer te bewegen, is een bijkomend voordeel voor Giant dat het uitstekend past bij het sportieve bedrijfsimago dat het bedrijf wil uitstralen. Wat is er voor een fietsfabrikant mooier dan werknemers die met plezier op de fiets naar hun werk gaan?

Medio 2006 doen 45 Giant-medewerkers mee aan Trappers. Daarvan komt het merendeel uit Lelystad. Daarnaast zijn er deelnemers die in Swifterbant en zelfs in Emmeloord, Huizen en Loosdrecht wonen.

Baten

Voor de werknemers

- Het gezondheidsaspect: de conditie en de 'frisse mind' die het oplevert. 'Je komt met een ander gevoel op je werk en met een ander gevoel thuis.'
- De aansprekende cadeaus die je er in relatief korte tijd mee kunt verdienen.
- Een fiscaal voordeel (gemiddeld 42 procent bij een gemiddeld inkomstenbelastingtarief).

Voor de organisatie

- De bijdrage die Trappers levert aan de gezondheid van werknemers en het terugdringen van het ziekteverzuim. Het complete maatregelenpakket waarvan Trappers bij Giant onderdeel is, heeft het ziekteverzuim met ruim 30 procent teruggebracht (van ruim 6 procent in 2003 tot 4 tot 4½ procent in 2006).
- De bijdrage die Trappers levert aan het sportieve bedrijfsimago van Giant.
- Een besparing op de sociale lasten (zie Fiscale aspecten).

Kosten

Voor de werknemers

- Geen, maar werknemers ontvangen geen vergoeding voor woon-werkverkeer.

Voor de organisatie

- Eenmalige projectkosten bij opstart: 2500 euro.
- Vaste abonnementskosten: 5 euro per deelnemer per maand.
- 9 eurocent per Trapper per deelnemer, die deze zelf besteedt in de online Trapper-shop (Trappers geeft een richtlijn hoeveel kilometers er bij een Trapper horen).

Voor Giant komt dat neer op een maandelijkse factuur van ongeveer 400 euro. Deze kosten kunnen echter verrekend worden met de brutolooncomponent van de werknemer. Bij Giant wordt dit niet gedaan.

Fiscale aspecten

De reiskostenvergoeding in de vorm van Trappers wordt met hetzelfde bedrag verrekend in de bruto looncomponent (brutoloon/vrije dagen/overuren) van de medewerker. Hierdoor profiteert de medewerker bij een gemiddeld inkomstenbelastingtarief van een fiscaal voordeel van gemiddeld 42 procent.

Door verrekening met de brutolooncomponent bespaart de organisatie op de werkgeverslasten. Uit deze besparing worden de abonnementskosten en de eenmalige projectkosten betaald. Zo wordt Trappers kostenneutraal ingevoerd. Na het eerste jaar zijn er geen projectkosten meer en levert Trappers de organisatie zelfs een besparing op.

Tijdsinvestering

Implementatie

De totale opstarttijd vergde bij Giant ongeveer zes weken, maar een kortere opstart is mogelijk. Trappers kan snel schakelen, is de ervaring. De opstart bestond uit:

- Ongeveer 7 uur voor de eerste gesprekken en de contractbesprekingen (veel informatie is digitaal beschikbaar).
- Ongeveer 3 uur voor administratief werk.
- Ongeveer 1 uur voor de voorbereiding van een promotiedag in de bedrijfskantine, in de pauze uitgevoerd door Trappers.
- Ongeveer 1 uur voor de voorbereiding van een registratiedag voor deelnemers, inclusief het aanbrengen van de registratieunit en de registratietags op de fietsen, in de pauze uitgevoerd door Trappers.

Lopende zaken

- Ongeveer een half uur per maand voor het verwerken van de maandelijkse factuur en het verwerken van mutaties.

Deelnemers krijgen een eigen inlogcode voor de Trappers-site. Daar krijgen ze een actueel overzicht van de Trappers die zij gespaard hebben. Die Trappers kunnen zij desgewenst direct in de online Trappers-shop besteden. Trappers handelt de bestelling direct met hen af.

Promotie van de maatregel

- Een aankondiging in het bedrijfsblad over de introductie van Trappers.
- Een promotiedag, verzorgd door Trappers, tijdens de pauze in de bedrijfskantine, met Trappers-promotiemateriaal.
- Op gezette tijden een enthousiasmerend artikel in het bedrijfsblad over Trappers.
- Trappers wordt bij ieder sollicitatiegesprek genoemd.

Met 45 deelnemers (op een personeelsbestand van 250) zit Trappers bij Giant waarschijnlijk aan het plafond. Mensen blijken moeilijk uit de auto te halen, is de ervaring, ook al levert het Trappers-spaarsysteem een duidelijke extra prikkel op. Belangrijke pushfactoren zoals een fileprobleem of parkeerproblemen ontbreken bij Giant. Ook twee andere factoren weerhouden mensen wellicht om de fiets te nemen. Allereerst is er op de doorgaande weg op het industrieterrein naar Giant veel vrachtverkeer, wordt er door personenauto's vaak hard gereden, en is er geen fietspad. Ten tweede heeft Giant ook een pendelbus (besloten vervoer) die werknemers gratis vanuit Lelystad naar hun werk brengt en weer terug. Die voorziening staat haaks op de doelstelling die Giant sinds 2003 met Trappers nastreeft, maar is in 1998 ingesteld als maatregel voor de slechte bereikbaarheid van het industrieterrein waar Giant is gevestigd. Met de werknemers beschouwt Giant deze voorziening als een secundaire arbeidsvoorwaarde, die niet zomaar kan worden opgegeven.

Tips

Als organisatie moet je bij de opstart van Trappers zelf de woon-werkkilometers voor de afzonderlijke deelnemers vaststellen. Het is verstandig daar één formule voor te hanteren. Giant deed dat met een routeplanner, aan de hand van de postcodes van het bedrijf en de woning van de deelnemer. Dat is weliswaar de afstand in autokilometers, maar het voorkomt discussie. Bijvoorbeeld met een werknemer die zegt: "Maar zó fiets ik niet. Ik fiets eerst nog via school om mijn dochtertje weg te brengen." Per deelnemer kost de kilometerbepaling met een routeplanner eenmalig ongeveer een minuut werk. De gegevens zet je voor Trappers in een overzichtelijk tabelletje, met daarin de naam van de deelnemer, het tagnummer en aantal kilometers.

De registratietags worden met dubbelzijdig kleefband goed op de fiets aangebracht, maar zijn eenvoudig te verwijderen. Dat kan fraude in de hand werken – als je met de auto komt en de tag in je rugzak meeneemt, worden je kilometers ook geregistreerd. Bij Giant is die fraudemogelijkheid door sociale controle vrijwel uitgesloten. De groep Trappers is te overzien en iedereen kent elkaar. Bij grote bedrijven is dit echter niet denkbeeldig.

Om als deelnemer aan Trappers mee te kunnen doen, moet je toegang hebben tot internet. Dat kan een obstakel zijn, al heeft Giant die ervaring niet.

Zorg voor goede extra voorzieningen voor werknemers die op de fiets komen. Een goede fietsenstalling en een doucheruimte voor wie van ver of op de racefiets komt. Bij Giant is dat goed geregeld.

Meer weten?

Giant Lelystad

Pascallaan 66
8218 NJ Lelystad

Fred Koppers

Senior Office Manager
Telefoon (0320) 296296
info@giant-europe.com

Trappers

Industrieweg 8
Postbus 594
8440 AN Heerenveen

Telefoon (0513) 681051
info@trappers.net
www.trappers.net